

Aquesta és la casa on nasqué i morí Caterina Albert i Paradís, «Victor Català», i on passà llargues èpoques de la seva vida.

CAN PUNTON

Ja fa alguns dies que s'està treballant a la façana de la casa número 39 del carrer Enric Serra del nostre poble.

Hi ha una gran bastida de ferro, on s'hi mouen amb comoditat els paletes i manobres que hi treballen. Li estan rentant la cara, com se sol dir. Li convenia perquè la tenia envellida.

Suposo que quan s'hagi acabat la reforma, l'aspecte extern de la casa serà un altre, sense perdre el seu caire pairal.

A mi m'agrada passar-hi per davant. M'agrada veure-la silenciosa i «recatada». Sembla com si així guardés amb més respecte els records de qui hi visqué durant tants anys.

No m'agradaria veure-hi bullicia, que la gent entrés i sortís en gran nombre com si fos un local públic. M'agrada així, envoltada d'un núvol de serenor i pau.

Hem començat qualificant aquesta façana de famosa, no pel seu aspecte arquitectònic, que no té cap cosa de l'altre món, sinó per la història dels seus ocupants. La família Punton donà nom a la casa. La gent del poble la coneixia així, per a «Can Punton».

Fou construïda –segons un llibret que acabem de comprar, i del qual és autor en Josep Miracle i Montserrat– al mateix temps que l'Església Parroquial.

En aquesta casa el dia 11 de setembre de 1869, hi nasqué la nena Caterina, filla del matrimoni Lluís Albert i Parareda i Dolors Paradís i Farrés.

Aquella nena, es convertiria, uns anys més tard, en la famosa «Victor Català», mestra de les lletres catalanes.

A partir d'aleshores, aquella casa es constituïria en punt de pelegrinatge dels seus molts admiradors i historiadors.

Amics, periodistes, escriptors, historiadors, col·legues seus, tots traspassaven el llindar d'aquesta casa per a entrevistar-la, saludar-la, admirar-la...

Nosaltres avui no ho farem. Si Déu vol ja tindrem ocasió de fer-ho en una propera ocasió. Avui ens quedarem a fora, davant d'aquesta façana que tants records bonics i valuosos guarda darrera seu.

I al mateix temps tindrem l'ocasió de llegir, una vegada més, la placa que es troba a l'entrada, la qual, sens dubte, guanyarà en relleu una vegada restaurada la paret forana.

Fou col·locada –molts ho recordaran– el dia 14 de setembre de 1969, en l'homenatge tributat pel poble de l'Escala a la memòria de la seva filla predilecta, Na Caterina Albert, en el centenari del seu naixement.

Sobre el marbre s'hi esculpí el següent:

«Aquesta és la casa on nasqué i morí la il·lustre escriptora Caterina Albert i Paradís –Victor Català–, 1869-1966, glòria de les lletres catalanes i orgull de la nostra vila.

L'Ajuntament de l'Escala en el seu centenari. Any 1969.»

FAÇANES FAMOSES

La casa de Can Gou. Fa uns anys, el color porpra dels prelats es veia de l'exterior a través dels grossos finestralls.

CAN GOU

Una altra façana, a la qual també fan la cirurgia estètica, és una que es troba igualment en el carrer Enric Serra, a la part baixa.

La casa té tres façanes que donen als carrers Enric Serra, Maranges i Santa Màxima.

Ens estem referint –com ja dèiem a la capçalera– a la casa de Can Gou, coneguda també pels pisos de Can Gou, perquè està constituïda per diversos habitatges.

De moment, la bastida és a la façana que dóna al carrer Enric Serra. És alta i enrevessada, amb molts de ferros i taulons.

La gent mira aquestes parets com mai no ho havia fet. Efectivament, el seu cutis està molt gastat pel pas dels anys.

I què tenen de particular aquestes parets –es demanarà algú– que se'n parli aquí?

Com molta gent gran recordarà, aquesta fou la casa de la família Gou el més destacat membre de la qual fou el senyor Joan Baptista Gou i de Palol.

Fou alcalde de la nostra vila de l'11 de gener de 1916 al 5 de gener de 1918. Amb la seva barba punxeguda i ben arreglada, amb el seu mirar interessant, amb el seu posat presumidot, amb el coll de la camisa rodó i emmidonat, ha passat a la història escalenca com l'Alcalde de la portada de les aigües potables a l'Escala.

L'obra li costà crítiques, moltes hores d'Ajuntament i també molts de diners de la seva butxaca, fins al punt que, segons m'expliquen, se'n ressentí la seva economia familiar.

Fou home de dretes, com ho eren en Josep Masferrer i en Jaume Salvat, bons col·laboradors seus en el Consistori. Era catòlic practicant, el que li permeté estar bé amb el clergat, començant pel senyor Rector mossèn Carles Costa i acabant pel senyor Bisbe de Girona, el Doctor Francesc Mas.

No li resultà difícil, per tant, de convèncer la primera autoritat eclesiàstica de la Diòcesi perquè fos present a l'Escala el dia 2 de juliol de 1916, beneint les aigües municipals, que aquell dia arribaven oficialment a la vila.

Era la segona vegada que el Prelat visitava l'Escala. Posteriorment, vindria en visita d'esplai, acompanyat dels bisbes de Barcelona, Solsona i de la Seu d'Urgell. Fins i tot, ens visità en una altra ocasió, acompanyat del nunci del Sant Pare a Espanya.

El Bisbe Mas arribà a estimar, de veritat, l'Escala, gràcies a l'amistat amb l'alcalde senyor Gou.

El Doctor Mas i demés Prelats s'allotjaven, quan visitaven la nostra vila, a la casa de Can Gou, aquesta casa de balcons i finestres, la façana de la qual ara es restaura.